

ZÁPISNICA 49. zasadnutia Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

24. mája 2023 (streda) o 10.30 h, Hotel Bôrik, Bratislava

Návrh programu zasadnutia

Otvorenie

1. Návrh programu
2. Kontrola plnenia uznesení Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
3. Informácia zo 43. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
(*predkladá podpredseda výboru*)
4. Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
(*predkladá riaditeľka fondu*)
5. Informácia o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2022
(*predkladá generálny riaditeľ Slovenského národného múzea*)
6. Informácia o aktuálnom stave národnostného školstva
(*predkladá generálny riaditeľ sekcie národnostného školstva a celoživotného vzdelávania MŠVVŠ SR*)
7. Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín
(*predkladá predseda výboru*)
8. Informácia o Správe o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020
(*predkladá predseda výboru*)
9. Rôzne

Záver

Otvorenie

László Bukovszky, splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny a predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej „predseda výboru“):

- otvoril 49. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej výbor“), ktoré sa uskutočnilo v prezenčnom formáte;
- úvodom privítal všetky členky a členov¹ výboru a pozvaných hostí;
- požiadal tajomníčku výboru, pani Brunnerovú, aby informovala o uznášaniaschopnosti výboru.

Andrea Brunnerová, tajomníčka výboru:

- konštatovala, že výbor je uznášaniaschopný;
- informovala, že online formou je pripojený za maďarskú národnostnú menšinu Július Haraszti, svoju neúčast ospravedlnila p. Natália Balanová z ruskej menšiny, p. Zuzana Havírová za rómsku menšinu, p. Jiří Zaťovič za českú národnostnú menšinu a z komory štátnej správy p. Filip Vagač;

László Bukovszky, predseda výboru:

- oboznámil členov výboru s programom zasadnutia;
- požiadal členov výboru o zmenu programu, preloženie bodu č. 4 – Informácia o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej ako „FPKNM“) na ďalšie zasadnutie výboru, a to z dôvodu ospravedlnenej neúčasti riaditeľky FPKNM na tomto zasadnutí.

---

¹ Pojem „členky a členov“ sa v texte ďalej uvádza len v rodovo neutrálnom tvare „členov“

Bod č. 1. Schválenie návrhu programu zasadnutia

László Bukovszky, predseda výboru:

- dal hlasovať o Návrhu programu zasadnutia. Návrh programu bol prijatý, a to v nasledovnom znení:

1. Schválenie návrhu programu 49. zasadnutia
2. Kontrola plnenia uznesení Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
3. Informácia zo 43. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
(predkladá podpredseda výboru)
4. Informácia o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2022
(predkladá generálny riaditeľ Slovenského národného múzea)
5. Informácia o aktuálnom stave národnostného školstva
(predkladá generálny riaditeľ sekcie národnostného školstva a celoživotného vzdelávania MŠVVŠ SR)
6. Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín
(predkladá predseda výboru)
7. Informácia o Správe o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2019 – 2020
(predkladá predseda výboru)
8. Rôzne

Hlasovanie o programe ako celku:

Prítomní:	21
Za:	18
Proti:	0
Zdržal sa:	3

Gyula Bárdos, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- vysvetlil, prečo členovia výboru za maďarskú národnostnú menšinu nehlasovali za zmenu programu. Nakoľko tento bod sa odkladá už druhý krát, podľa ich názoru riaditeľka by mala zabezpečiť náhradu za seba z fondu;

László Bukovszky, predseda výboru:

- zdôraznil, že o účasti na zasadnutí výboru osobne hovoril s p. riaditeľkou, ale z objektívnych príčin nevedela zabezpečiť, aby predstaviteľ FPKNM bol prítomný.

Bod č. 2 Kontrola plnenia uznesení

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že všetci členovia výboru dostali tento materiál aj v písomnej podobe (Príloha č. 1);
- ohľadom uznesenia č. 217 informoval, že síce v materiáli bolo konštatované, že zástupcovia za maďarskú národnostnú menšinu zatiaľ nenominovali nikoho na prípravu hodnotiacej správy, medzitým sa to ale vyriešilo. Všetkých trinásť menšín má svojich nominantov, čo znamená, že je možné spustiť samotný postup tvorby a zároveň aj administratívnu časť zo strany sekretariátu Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj „ÚSVNM“) smerom k Úradu vlády;
- vzhľadom k tomu, že sa nikto neprihlásil do diskusie, uzavrel tento bod.

Bod č. 3 Informácia zo 43. zasadnutia Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že všetci členovia výboru dostali podrobnú informáciu k tomuto bodu v písomnej podobe vopred (Príloha č. 2);
- napriek tomu požiadal p. Pössa, podpredsedu výboru, o stručnú informáciu zo 43. zasadnutia Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej aj „rada vlády“).

Ondrej Pöss, podpredseda výboru:

- informoval, že 43. Zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť sa konalo 27. marca 2023. Do programu bolo zaradených osem bodov a k jednotlivým bodom boli prijaté konkrétne uznesenia;
- informoval, že jeden z bodov bola Žiadosť Združenia Goralov Slovenska o udelenie štatútu národnostnej menšiny. Rada vlády zobrala túto žiadosť na vedomie a požiadala Slovenskú akadémiu vied vypracovať a predložiť predsedovi rady vlády stanovisko o postavení Goralov žijúcich na Slovensku;
- informoval, že rada vlády prijala aj Správu o priebehu a výsledkoch piateho kola monitorovania implementácie rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín na Slovensku.

László Bukovszky, predseda výboru:

- k uzneseniu č. 296 k Správe o priebehu výsledkov piateho kola monitorovania rámcového dohovoru doplnil, že tento materiál vláda práve v čase 49. zasadnutia výboru schválila. Z toho vyplýva úloha pre splnomocnenca zorganizovať plánovaný follow-up seminár. Predseda výboru ponúkol členov výboru aktívne sa podieľať na tvorbe programu konferencie, a zároveň pozval všetkých členov výboru na podujatie 28. júna 2023;
- nadväzujúc na uznesenie rady vlády k žiadosti Združenia Goralov Slovenska podotkol, že má naplánované stretnutie so zástupcami Goralov;
- pristúpil k schvaľovaniu uznesenia k 3. bodu programu v nasledovnom znení:

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu zo 43. zasadnutia Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Hlasovanie o schválení uznesenia k 3. bodu programu:

Prítomní:	21
Za:	21
Proti:	0
Zdržal sa:	0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie k 3. bodu programu bolo prijaté a uzatvoril tento bod programu.

Bod č. 4 Informácia o výročných správach činností národnostných múzeí na Slovensku za rok 2022

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že všetci členovia výboru dostali rozsiahlu, podrobnú, vecnú informáciu k tomuto bodu v písomnej podobe vopred (Príloha č. 3) a odovzdal slovo generálnemu riaditeľovi Slovenského národného múzea;

Branislav Panis, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea:

- poukázal na to, že situácia spôsobená dvomi rokmi covidu, následne vojna na Ukrajine spôsobila vážne problémy v každej inštitúcii, aj v múzeách;
- uviedol, že v roku 2022 sa podarilo zastabilizovať návštevnosť vo všetkých múzeách Slovenského národného múzea (ďalej aj „SNM“) vrátane múzeí národnostných menšín;
- konštatoval, že príjmy uvedené v správe odzrkadľujú aj veľkosť múzeí. Zdôraznil, že na problémy, ktoré múzeá majú, nie je možné pozeráť len cez prizmu príjmov, pretože múzeá národnostných menšín majú približne 95 až 98 percent rozpočtu vykryté zo štátneho rozpočtu. Nakoľko však z dôvodu znižovania rozpočtu boli financie znížené mierne aj im, SNM sa následne v priebehu roka snažilo dofinancovať niektoré projekty, najmä opravy a údržbu, ktoré by múzeá nedokázali prefinancovať;
- zásadným problémom nazval budúce investície, nakoľko múzeá potrebujú pomerne vysoké financie. Zdôraznil, že v dôsledku toho sa SNM nedarí získať financie na rekonštrukciu budovy Múzea rusínskej kultúry v Prešove, na budovy ukrajinského múzea vo Svidníku, na Múzeum kultúry Čechov atď. Ostatné múzeá sú podľa neho relatívne v poriadku, čo sa týka ich technického stavu, ale tri menované múzeá sú pre SNM vážnym problémom, tie budovy totiž potrebujú nutné rekonštrukcie;
- vyslovil potešenie z toho, že vláda Slovenskej republiky pred vyše mesiacom schválila 14 múzeí Slovenského národného múzea, ktoré by mali byť obnovované z plánu obnovy a odolnosti, sú medzi nimi aj Múzeum kultúry Čechov a dve budovy Múzea ukrajinskej kultúry, ktoré sú národné kultúrne pamiatky;
- dodal, že v prípade rusínskeho múzea je vypracovaná žiadosť s cieľom získať financie na predprojektovú a projektovú prípravu;
- čo sa týka budúcnosti múzeí, SNM plánuje riešiť situáciu rómskeho múzea, ktoré by SNM chcelo osamostatniť spod múzea v Martine, za predpokladu, že na to získa financie na dofinancovanie zamestnancov a dohodnú sa na budove pre múzeum;
- podobný, ale dlhodobejší je plán ohľadom Múzea kultúry Čechov v Martine, ktoré by tiež malo byť osamostatnené spod Slovenského národného múzea v Martine, pričom cieľom je, aby aj toto múzeum malo svoj vlastný manažment a vlastných zamestnancov;
- dodal, že celkový rozpočet múzeí národnostných menšín oproti iným múzeám SNM nepredstavoval veľký pokles;
- poprosil výbor, aby sa vyjadril, aký má postoj k otázke osamostatnenia Múzea kultúry Rómov a Múzea kultúry Čechov, t.j. aby už neboli len oddeleniami Slovenského národného múzea v Martine, ale stali sa plnohodnotnými múzeami v rámci Slovenského národného múzea;

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril diskusiu k bodu č 4.

Peter Medviď, člen výboru za rusínsku národnostnú menšinu:

- opýtal sa, či pre Rusínske múzeum v Prešove bola podaná žiadosť o dotáciu z plánu obnovy, aby sa mohla urobiť potrebná prestavba, alebo sa žiadalo z iných zdrojov;

Branislav Panis, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea:

- odpovedal, že plán obnovy a odolnosti, ktoré získalo Ministerstvo kultúry SR, sa týka štátnych národných kultúrnych pamiatok, do toho nie je možné zaradiť budovu Múzea rusínskej kultúry vzhľadom k tomu, že budova nie je vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku;
- vyjadril sa, že SNM ide skôr cestou získať kompletne financie na projektovú dokumentáciu, a keď ju bude mať hotovú, žiada financie na celkovú rekonštrukciu;
- objasnil, že SNM nemôže predkladať žiadosti na Ministerstvo financií SR, musí ich predložiť na Ministerstvo kultúry SR, ktoré ich pošle na Ministerstvo financií SR. Po nástupe novej vlády sa tieto výdavky potvrdili a čaká sa, či budú schválené, alebo nie;

Rajko Salihbegovič, člen výboru za srbskú národnostnú menšinu:

- opýtal sa, či sú nejaké možnosti udelenia priestoru v rámci Slovenského národného múzea aj pre srbskú národnostnú menšinu;

Branislav Panis, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea:

- odpovedal, že to je otázka na Ministerstvo kultúry SR, ktoré je zriaďovateľom SNM a túto vec treba prerokovať s nimi;

- zdôraznil, že momentálne ani priestorové ani finančné možnosti Slovenského národného múzea nedovoľujú začínať nový projekt v tomto smere;

Ondrej Pöss, podpredseda výboru:

- vyjadril svoje presvedčenie, že je správne, že spomínané múzeá sú v rodine Slovenského národného múzea;

- vyslovil dôležitosť vzájomného prepojenia menšinových zväzov a ich dokumentačných centier hlavne v prípade múzeí malých menšín;

Branislav Panis, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea:

- zdôraznil, že SNM nemá problém s tým, že v rámci neho fungujú múzea menšinových kultúr. Uviedol, že mnohé múzeá vzišli z iných múzeí SNM aj zbierkový fond bol tak tvorený;

- skonštatoval, že by sa táto téma mala buď raz ukončiť, aby sa to nejakým spôsobom stále neotváralo; – zároveň dodal, že skôr sa myslelo na to, akým spôsobom dofinancovať tieto múzeá, aby mohli svoju činnosť rozšíriť, pretože mnohé z týchto múzeí momentálne majú vážny personálny aj finančný problém;

Alexander Daško, člen výboru za rómsku národnostnú menšinu:

- navrhol generálnemu riaditeľovi SNM obrátiť sa na MK SR so žiadosťou vytvoriť virtuálne múzeum pre Rómov. Odôvodnil to tým, že je to finančne menej náročné než kamenné múzeum;

Branislav Panis, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea:

- odpovedal, že virtuálna výstava stojí rovnako ako zriadenie kamennej budovy, náklady na digitalizáciu a virtualizáciu zbierok sú takmer identické. Dodal, že kamenné múzeum nie je len o expozíciách a výstavách, ale je to najmä dokumentácia dejín kultúry jednotlivých národnostných menšín;

Hana Zelinová, člen výboru za českú národnostnú menšinu:

- potvrdila stanovisko p. Pössa nesnažiť sa vyčleniť zo zväzku Slovenského národného múzea. Zdôraznila, že dokumentácia kultúry národnostných menšín vyplýva zo štatútu Slovenského národného múzea. O návrhu p. Daška vytvoriť virtuálne múzeá povedala, že základ činnosti menšinových múzeí je zbierkotvorná, teda kamenné múzejné inštitúcie predstavujú nenahraditeľnú úlohu;

Eduard Čonka, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity:

- konštatoval, že s kolegami mal možnosť navštíviť Rómske múzeum v Brne, ktoré je veľmi dobre vybavené a Slovensko by si zaslúžilo mať niečo podobné;

László Bukovszky, predseda výboru:

- hovoril, že je otvorený rokovať so zástupcami rómskej a českej národnostnej menšiny o ich víziách inštitucionálneho posilnenia spomínaných dvoch múzeí;

Branislav Panis, generálny riaditeľ Slovenského národného múzea:

- zdôraznil, že hovorí o osamostatnení týchto dvoch múzeí v rámci SNM, nie o tom, že pôjdu zo zväzku SNM preč;

László Bukovszky, predseda výboru:

- pristúpil k schvaľovaniu uznesenia k 4. bodu programu v nasledovnom znení:

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2022

Hlasovanie o schválení uznesenia k 4. bodu programu:

Prítomní: 24

Za: 24

Proti: 0

Zdržal sa: 0

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie k 4. bodu programu bolo prijaté a uzatvoril tento bod programu.

Bod č. 5 Informácia o aktuálnom stave národnostného školstva

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom výboru zaslaná vopred.)

László Bukovszky, predseda výboru:

- vyzval pani Gabriellu Kocskovics, v zastúpení generálneho riaditeľa sekcie národnostného a inkluzívneho vzdelávania, aby informovala o aktuálnom stave národnostného školstva;

Gabriella Kocskovics, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR:

- v krátkosti vyjadrila, že zastupuje pána generálneho riaditeľa, ktorý predložil materiál, ktorý majú členovia VNMEs k dispozícii. Upriamila pozornosť na rozvojové projekty daného materiálu, ktoré sa týkajú vyučovania jazyka národnostnej menšiny (chorvátska, poľská, rusínska, rómska, ukrajinská, nemecká, bulharská);

- konštatovala, že tieto národnosti buď nemajú alebo majú len málo škôl, a preto majú možnosť v rámci škôl aj s vyučovacím jazykom slovenským, na základe výzvy požiadať, aby sa výučba týchto jazykov zaviedla, nakoľko Ministerstvo školstva pripravilo vzdelávacie štandardy pre tieto jazyky, ktoré doposiaľ absentovali;

- upriamila pozornosť na nové kurikulum štátneho vzdelávacieho programu, ktoré je zverejnené na stránke Ministerstva školstva, a ktoré je platné pre všetky školy. Už v budúcom roku sa bude zavádzať nový program na pilotných školách, pričom k dispozícii sú aj regionálne úrady na pomoc týmto školám;

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- uviedol, že sa v úvode daného materiálu hovorí o novelizácii školského zákona, kde sa definuje, čo je národnostné školstvo, ale v závere sa znovu používa stará terminológia, kde sa hovorí o školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny;

- ďalej uviedol, že v tabuľkách o počte škôl a žiakov, chýba jedna škola (Jarabina, okr. Stará Ľubovňa), kde sa vyučuje ukrajinský jazyk. Konštatoval, že nevie, či táto škola spĺňa ostatné kritériá ako je vedenie školskej dokumentácie v oboch jazykoch, ale reálne sa v danej škole ukrajinský jazyk neprestal vyučovať, učí sa tam dlhé roky a aj napriek tomu táto škola nikde v tabuľkách nefiguruje;

Gabriella Kocskovics, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR:

- uviedla, že po prekontrolovaní poskytne spätnú informáciu;

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- konštatoval, že v pasáži o vysokých školách sa nehovorí o financovaní, aj keď na to upozorňoval už pred viacerými rokmi bývalého štátneho tajomníka. Uviedol, že je rozdiel vo financovaní ústavov a inštitútov z dôvodu, že sa niekde financuje podľa počtu študentov a niekde dostávajú stále sumu bez ohľadu na študentov. Poprosil, aby si túto situáciu ministerstvo prekontrolovalo, pre zistenie reálneho stavu;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- konštatoval, že podľa správy ministerstvo v roku 2020 podporovalo 8 projektov na vyučovanie menšinového jazyka na školách s vyučovacím jazykom slovenským a spýtal sa, že konkrétne, o ktoré menšinové jazyky išlo;

Gabriella Kocskovics, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR:

- uviedla, že táto skutočnosť je presne uvedená na stránke Ministerstva školstva. Dodala, že boli žiadatelia aj pre rómsky a rusínsky jazyk. Podotkla, že výučba týchto jazykov mala byť zavedená podľa jazykovej charty;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- spýtal sa, či ministerstvo uvažovalo nad tým, že aj v prípade maďarského jazyka poskytne takúto možnosť pre školy v obciach podzoborskej oblasti, kde školy s vyučovacím jazykom už zanikli, resp. postupne zanikajú;

Gabriella Kocskovics, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR:

- odpovedala, že maďarská národnostná menšina má celú sústavu svojich škôl, od materskej školy až po univerzitu, kde príslušníci maďarskej národnosti majú možnosť študovať v jazyku svojej národnostnej menšiny. Z tohto dôvodu je tento rozvojový projekt len pre tie národnostné menšiny, ktorých jazyk sa nevyučuje, alebo iba v niekoľkých školách;

Ondrej Pöss, podpredseda výboru:

- uviedol, že pred časom viacerí členovia VNMEs pracovali na spoločnej publikácii pre školy s názvom, „Národnostné menšiny – zoznámme sa“ a položil otázku, či sa daná publikácia dostala do tlače, respektíve aký je jej aktuálny stav;

Gabriella Kocskovics, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR:

- odpovedala, že každá príslušná škola bola vyzvaná a upozornená na skutočnosť, že sa publikácia nachádza na stránke Ministerstva školstva. Vyjadrila sa, že podľa jej informácií bola publikácia vytlačená aj distribuovaná;

László Bukovszky, predseda výboru:

- uzatvoril diskusiu k tomuto bodu programu a pristúpil k schvaľovaniu uznesenia k 5. bodu programu v nasledovnom znení :

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o aktuálnom stave národnostného školstva

Hlasovanie o schválení uznesenia k 5. bodu programu:

Prítomní:	23
Za:	22
Proti:	0
Zdržal sa:	1

László Bukovszky, predseda výboru:

- konštatoval, že uznesenie k 5. bodu programu bolo prijaté a uzatvoril tento bod programu.

Bod č. 6 Informácia o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril 6. bod programu a konštatoval, že informáciu dostali účastníci zasadnutia aj v písomnej podobe (Príloha č. 4);

- zdôraznil, že v materiáli boli popísané posledné aktivity, ktoré od posledného zasadnutia výboru úrad splnomocnenca vykonal;

- upriamil pozornosť na nové nariadenie vlády SR č. 35/2023 ktoré obsahuje aktuálny zoznam obcí 15% menšinovým obyvateľstvom, ako aj časť týchto obcí, ktoré nadobudlo účinnosť od 1. marca 2023;

- následne sa vyjadril, že v tejto súvislosti navštívil východné Slovensko a rokoval so zástupcami mesta Svidník, zástupcami rusínskych organizácií a predsedom Prešovského samosprávneho kraja. Konštatoval, že poslal list všetkým starostom a primátorom nových obcí, ako aj všetkým dotknutým

predsedom VÚC, v ktorom ich informuje o povinnostiach, právach a možnostiach orgánov verejnej podľa zákona č. 184/1999;

- vyjadril pochvalu mestu Svidník, ktoré príkladným spôsobom zabezpečilo vizuálnu dvojjazyčnosť;
- následne informoval, že v zmysle uznesenia vlády k Správe o stave používania jazykov národnostných menšín, úrad splnomocnenca komunikuje so samosprávami o odstránení zákonných nedostatkov, ktoré boli zistené dotazníkovým prieskumom a poskytuje im širokú metodickú a odbornú pomoc;
- následne sa vyjadril k úlohe z programového vyhlásenia v súvislosti s novelizáciou zákona o používaní jazykov národnostných menšín. Zdôraznil, že v zhode s platnými úlohami úrad splnomocnenca pripravil novelu zákona, vychádzajúc z programového vyhlásenia. Informoval, že novela obsahuje finančný podporný mechanizmus za účelom zlepšenia aplikačnej praxi zákona;
- ponúkol zástupcom rómskej, maďarskej, ukrajinskej, rusínskej a nemeckej menšiny participáciu v ďalšom procese tvorby zákona;
- informoval, že sa zapojil do MPK v súvislosti s novelizáciou volebného zákona;
- otvoril diskusiu k tomuto bodu programu a nakoľko sa nikto neprihlásil, následne uzatvoril diskusiu a pristúpil k schvaľovaniu uznesenia k 6. bodu programu v nasledovnom znení :

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín

Hlasovanie o schválení uznesenia k 5. bodu programu:

Prítomní:	24
Za:	23
Proti:	0
Zdržal sa:	1

László Bukovszky, predseda výboru:

- skonštatoval, že uznesenie k 6. bodu programu bolo prijaté a ukončil tento bod programu.

Bod č. 7 Informácia o príprave Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2021 – 2022

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril siedmy bod programu a skonštatoval, že členovia výboru dostali materiál k tomuto bodu programu vopred (Príloha č. 5);
- informoval, že daný materiál bol v IPK schválený, následne bol 9. mája predložený do MPK, kedy bola poskytnutá možnosť všetkým členom výboru vyjadriť sa k navrhovanému materiálu ako k celku. V rámci MPK bolo vznesených celkom 91 pripomienok (9 zásadných). Väčšina pripomienok bola uplatnená zo strany verejnosti, zo strany členov výboru sa do pripomienkovania správy nikto nezapojil. V rámci vyhodnotenia pripomienok boli takmer všetky pripomienky od jednotlivých rezortov akceptované a zapracované do finálnej podoby správy;
- informoval, že správa bola prijatá procesom per rollam členmi VNMES s hlasovacím právom, pričom pri hlasovaní 3 boli proti (2 členovia za rómsku a 1 člen za ukrajinskú národnostnú menšinu). Dodal, že správa po schválení bola predložená vláde a bude zaradená na najbližšom zasadnutí vlády;

- uzatvoril svoju rozpravu a otvoril diskusiu;

Pavol Bogdan, člen výboru za ukrajinskú národnostnú menšinu:

- vyjadril sa, že kvôli technickým problémom sa mu nepodarilo pripojiť pripomienky, keď bol proces otvorený, a preto nehlasoval za. Konkretizoval svoje výhrady. Argumentoval k časti, ktorá sa venuje poradnému zboru prezidentky Slovenskej republiky pre národnostné menšiny. Uviedol, že sú poradcovia pre tri národnostné menšiny, konkrétni ľudia z ich prostredia a jedna poradkyňa pre všetky ostatné menšiny, ktorá doteraz členov výboru nekontaktovala. Podľa neho je paradoxom, že pani prezidentka bola trikrát na návšteve Ukrajiny, z toho prvýkrát ešte v predvojnovom čase a vždy pri tých dvoch návštevách bola na návšteve v Prešove ako odchádzala do Kyjeva, ale nikdy nevyvolala stretnutie, aby zistila informácie práve od tých ľudí, ktorí patria do tejto menšiny. Konštatoval, že pred návštevou krajiny, ktorej menšina žije na Slovensku, by bolo prirodzené stretnúť sa s jej zástupcami. Informoval, že napísali list k vyššie uvedenej situácii, pričom odpoveďou bolo, že pri najbližšej možnej príležitosti sa dané stretnutie uskutoční. Ďalej skonštatoval, že príležitosť bola, ale stretnutie pani prezidentka nevyvolala;

- argumentoval, že v správe sú pasáže o Národnom osvetovom centre (NOC), pričom nevie, aký postoj majú zástupcovia ostatných národnostných menšín, ale NOC sa chváli „cudzím perím“, pretože s ukrajinskou národnostnou menšinou nespolupracuje a vypovedalo zmluvu, ktorú malo spred dvadsiatich rokov, o spolupráci na Festivale drámy a umeleckého slova. NOC si pripisuje zásluhu na ukrajinskej speváckej súťaži, s ktorou nemá nič spoločné, hoci osvetové strediská sa v niektorých okresoch podieľajú na jej organizácii, ale tie nespádajú pod NOC. Konštatoval, že nemá vedomosť o tom, prečo by si dané činnosti mali uvádzať ako svoje. Taktiež upozornil, že je potrebné rešpektovať zriaďovacie listiny Divadla Alexandra Duchnoviča súboru PULS;

- kriticky sa vyjadril k zmene spôsobu distribúcie učebníc pre národnostné školy, že školy si priamo objednávajú učebnice, čo označil ako negatívny spôsob;

- následne sa vyjadril, že inštitucionalizáciu národnostnej kultúry by bolo treba zjednotiť, ale pri tom pamätať na amatérsku kultúru, ktorá je celkom bezprizorná, je ponechaná na pleciah národnostných organizácií, ktoré to jednoducho nemôžu zvládnuť ani z personálneho ani z finančného hľadiska;

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval predrečníkovi za jeho slová. Informoval, že súčasťou správy splnomocnenca sú aj odporúčania splnomocnenca, ktoré dáva všetkým členom do pozornosti, a ktoré sa týkajú najaktuálnejších nedostatkov v aplikácii práv národnostných menšín a reflektujú aj na niektoré veci, na ktoré poukázal p. Bogdan.

Bod č. 8 Rôzne

László Bukovszky, predseda výboru:

- otvoril posledný bod programu. Informoval, že dostal podnet od členov výboru ohľadom medializovanej informácie, ktorá sa týkala pripravovaného vládneho návrhu na zmenu územnosprávneho členenia, respektíve reorganizácie verejnej správy. Následne oslovil člena výboru, generálneho riaditeľa sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra SR, pána riaditeľa Jenča, aby pripravil správu pre členov VNMEŠ k tejto veci. Správa z MV SR bola zaslaná, následne predložená členom výboru (Príloha č. 6);

- otvoril diskusiu k tomuto bodu programu;

Peter Medviď, rusínska národnostná menšina:

- vyjadril sa, že oslovil predsedu výboru, aby sa s uvedenou témou mohol výbor zaoberať, t.j. mediálne uniknutým informáciám, že vláda plánuje spájanie okresov a vytvorenie väčších okresov alebo regiónov;
- povedal, že pri spájaní niektorých okresov by mohlo prísť k tomu, že v podstate národnostný okres zanikne, bude spojený so slovenským okresom a zanikne pätnásť percentný podiel menšinového obyvateľstva;

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa a upresnil, že súčasná legislatíva nepozná pojem národnostný okres. Zákon č. 184/1999 ukladá povinnosť a dáva možnosť používať jazyk národnostnej menšiny orgánu verejnej správy, ktorý sídli v obci s 15% podielom menšinového obyvateľstva. Ak by sa sídla už z existujúcich sídiel presťahovali do nových miest, ktoré nespĺňajú zákonnú podmienku, tieto jazyky by skutočne stratili ich súčasný status. Dodal, že je to citlivá téma, najmä z hľadiska medzinárodných záväzkov SR, či už z hľadiska rámcového dohovoru o ochrane práv národnostných menšín, alebo charty menšinových alebo regionálnych jazykov;
- ďalej sa opýtal, či táto úloha je stále aktuálna alebo nie;

Zuzana Maderová, zastupuje generálneho riaditeľa Sekcie verejnej správy Ministerstvo vnútra SR:

- vyjadrila sa, že predmetnú informáciu nevypracovala sekcia verejnej správy, ale vypracoval ju Inštitút správnych a bezpečnostných analýz. Nakoľko nie je členkou pracovnej skupiny ani zamestnancom tohto inštitútu, nevie sa vyjadriť k predmetným otázkam, budú však tlmočené na pôde Ministerstva vnútra SR, teda príslušnému útvaru, za účelom ich zodpovedania a samozrejme poskytnutia informácie členom výboru;

Ábel Ravasz, člen výboru za maďarskú národnostnú menšinu:

- opýtal sa predsedu výboru, či bol pozvaný do danej pracovnej skupiny Ministerstva vnútra SR. Pokiaľ je odpoveď nie, tak smeruje otázku k členom výboru, či nechcú vyzvať Ministerstvo vnútra SR, aby pozvali predsedu výboru do danej komisie vzhľadom k tomu, že predmetná situácia sa týka menšinových záležitostí, ako pomenoval aj p. Medviď;

László Bukovszky, predseda výboru:

- vyjadril sa, že nedostal prizvanie do danej skupiny a existencii sa dozvedel len z médií. Poukázal však na skutočnosť, čo obsahuje materiál k tomuto bodu, že v expertnom tíme sú zástupcovia záujmových združení samospráv (ZMOS, SK8 a Únia miest), ktoré sú zastúpené i vo výbore;
- následne sa členovia dohodli na formulácii uznesenia k predmetnému bodu a pristúpilo sa k schvaľovaniu uznesenia k 8. bodu programu v nasledovnom znení :

Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o plánovanej reforme verejnej správy

B. žiada Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

B.1 o prizvanie splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny do komisie pre reformu verejnej správy;

B.2 o rešpektovanie medzinárodných záväzkov SR v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín pri plánovanej reforme verejnej správy

Hlasovanie o schválení uznesenia k 8. bodu programu:

Prítomní: 24

Za: 23

Proti: 0

Zdržal sa: 1

László Bukovszky, predseda výboru:

- skonštatoval, že uznesenie bolo prijaté a ponúkol priestor na prípadné otázky.

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- konštatoval, že sa pripravuje programové vyhlásenie úradníckej vlády Ľudovíta Ódora, a či by nebolo z tohto hľadiska vhodné prijať uznesenie v tom zmysle, aby sa nezabudlo na nesplnené úlohy minulých vlád, hlavne na zákon o postavení národnostných menšín, a aby PVV myslelo aj na národnostné menšiny;

László Bukovszky, predseda výboru:

- vyjadril sa, že nebol oslovený pri tvorbe programového vyhlásenia vlády, ale má naplánované stretnutie s pánom premiérom a bude tlmočiť, aby sa pokračovalo na všetkých nesplnených úlohách z PVV Igora Matoviča z roku 2020;

- keďže sa nikto nepripojil k návrhu p. Medvid'a, uzavrel posledný bod programu.

Záver

László Bukovszky, predseda výboru:

- poďakoval sa za vecnú a konštruktívnu diskusiu členom výboru a informoval, že ďalšie plánované riadne zasadnutie výboru sa bude konať 20. septembra 2023.

V Bratislave, 20. júna 2023

Zapísali: Mgr. Renáta Sándorová, v.r., Mgr. Radka Kováčová, v.r.
Úrad splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny

Overila: Mgr. Andrea Brunnerová, v.r.
tajomníčka Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Schválil: PhDr. László Bukovszky, v.r.
predseda Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny